

جنوبی تهران (چرمشهر، آبیک) در شرایطی که دسترسی ها به برخی از شهرهای جدید با مشکل جدی مواجه اند، از اولویت های سال ۱۳۹۹ خواهد بود.

■ برنامه توسعه حمل و نقل عمومی و انسان محور در درون شهرهای جدید

موضوع حمل و نقل انسان محور به جای خود و محور در کشور تحول بزرگی در نگرش به موضوع حمل و نقل و بالاخص حمل و نقل دوستدار محیط زیست به وجود آورده است. حاصل چنین نگرشی در اولویت قرار دادن حمل و نقل عمومی، تقویت شبکه پیاده راه ها و پیاده روها، گسترش خطوط عبور دوچرخه و توجه به فضاهای شهری برای ایجاد انگیزه برای پیاده روی است. در این زمینه می توان به طراحی و اجرای مسیرهای دوچرخه در کلیه شهرهای جدید با هدف حمل و نقلی، کمک به توسعه سیستم اتوبوسرانی و تاکسیرانی درون شهری و توسعه زیرساخت های حمل و نقل عمومی، پایانه ها و ایستگاه ها به عنوان اولویت های اصلی سال ۱۳۹۹ اشاره کرد.

■ برنامه توسعه و گسترش زیرساخت های اجتماعی در شهرهای جدید

یکی از مهمترین رویکردهای اساسی در توسعه و مدیریت شهرهای جدید، حرکت به سمت اجتماع محوری و توجه به زیرساخت های اجتماعی است. نیاز به توسعه اجتماعی شهرهای جدید و شکل گیری هویت و همبستگی اجتماعی در آنها از برنامه های واجد اولویت در سال ۱۳۹۹ خواهد بود. در این راستا، توسعه و گسترش زیرساخت های اجتماعی (طیف گسترده ای از فضاهای عمومی، فرهنگی و ورزشی با توجه به کاربری های تعیین شده در طرح های جامع و تفصیلی و پراکنش آن ها در سطح شهرهای جدید و محلات آن) به منظور افزایش تعاملات شهروندان با یکدیگر و شکل گیری هویت منسجم اجتماعی مورد نظر است. از جمله مهمترین اقدامات این برنامه می توان به ساخت مجموعه های فرهنگی و کتابخانه، زمین های ورزشی روباز و مجتمع های آموزشی اجتماع محور در شهرهای جدید اشاره کرد.

■ برنامه احداث مراکز محلات در شهرهای جدید

گسترش آشفته توسعه شهری در مجموعه شهرهای جدید در کل محدوده شهری به جای توسعه محله ای و کمبود بیش از اندازه خدمات روبنایی در حوزه تفریحی، آموزشی، مذهبی و تجاری در سایت های مسکن مهر و محرومیت مردم ساکن در برخی از پروژه های مسکن مهر از دسترسی به خدمات اولیه، نیاز به احداث مراکز محلات را ضروری می نماید. ایجاد مراکز محلات در شهرهای جدید به منظور تحرک بخشیدن به حیات شهری و شکل دادن به فضای تعاملات اجتماعی با استفاده از سرمایه بخش خصوصی و شکل دادن به فضاهای انتفاعی و غیرانتفاعی به صورت همزمان انجام می پذیرد. در این زمینه طراحی مراکز محلات و تجمیع خدمات متنوع در مقیاس محله ای، کوچک بودن مقیاس پروژه های مراکز محلات و امکان به نتیجه رسیدن آن ها در حداقل زمان ممکن از شروط تحقق این برنامه عملیاتی است.

■ برنامه ارزیابی و ارتقای تاب آوری شهرهای جدید

بحران های طبیعی (سیل) (اوایل سال ۱۳۹۹) در کنار

بحران امراض فراگیر (بیماری کرونا در اواخر سال ۱۳۹۸ و اوایل سال ۱۳۹۹) نشان داد که همه بخش ها از جمله شهرهای جدید ناگزیر از ارزیابی مجدد تاب آوری شهرها در برابر حوادث و اتخاذ تصمیمات و به کارگیری اقدامات اجرایی در این زمینه اند. در این زمینه انجام مطالعات دقیق در حوزه تاب آوری و شناسایی خلأ و نقاط ضعف و تهدیدهای پیش رو و همچنین تجهیز شهرهای جدید به امکانات و تجهیزات مدیریت و مقابله با بحران (مجموعه های درمانی، مراکز آتش نشانی و...) از جمله موارد دارای اولویت محسوب می شود.

■ برنامه هویت بخشی و نوسازی فعالیت های فرهنگی و هنری و توسعه رویدادهای شهری در شهرهای جدید

تقویت و ایجاد نشانه های هویتی در شهرها، برنامه ریزی و ساماندهی نما و منظر شهری، اجرای بناهای با معماری فاخر و مرمت و احیای بناهای تاریخی از جمله اقدامات اولویت دار برنامه هویت بخشی و نوسازی فعالیت های فرهنگی و هنری در مجموعه شهرهای جدید محسوب می شود. میزبانی از رویدادهای شهری در شهرهای جدید، عامل مهمی در تدوین استراتژی این شهرها برای جذب جمعیت و سرمایه است. برگزاری این جشنواره های شهری تأثیر فراوانی در سرزندگی محیط شهری و پویایی شهروندان شهرهای جدید دارد. این رویدادها با ریشه های مختلف مذهبی، آیینی (ایام محرم و...)، فرهنگی و هنری (جشنواره فیلم، تئاتر، عکس و...) و ورزشی، علمی، صلح، نیکوکاری و غیره در شهرهای جدید برگزار می شوند که نیازمند برنامه ریزی دقیق و تدوین تقویم زمانی رویدادهای شهری در این شهرها است.

■ برنامه توسعه فعالیت های نوآورانه و خلاقانه مجموعه شهرهای جدید

توسعه فعالیت های نوآورانه و خلاقانه در شهرهای جدید از مهمترین اقدامات اولویت دار و در راستای مدرن سازی و تغییرات سریع در نظام استفاده بهینه از منابع در سال ۱۳۹۹ است. برنامه های صرفه جویی و استفاده بهینه از منابع آب، خاک و انرژی، اجرای پروژه های پایلوت استفاده از آب خاکستری و بازچرخانی فاضلاب، استفاده بهینه از آب های سطحی، ایجاد و گسترش مزارع تأمین انرژی خورشیدی و در نهایت اجرای پروژه های پایلوت در زمینه صرفه جویی در مصرف انرژی در ساختمان و شهرسازی در شهرهای جدید از جمله اقدامات مورد نظر در راستای تحقق این برنامه عملیاتی به شمار می رود.

■ برنامه انتظام بخشی به توسعه فضایی و ضابطه مندی ساخت و سازها در شهرهای جدید

پیش زمینه بهبود وضعیت کیفیت فضایی شهرهای جدید، انجام مطالعات و تهیه برنامه ها و طرح های توسعه شهری از جمله طرح های جامع، تفصیلی، آماده سازی، ساماندهی حریم و برنامه های راهبردی توسعه شهری است. در حقیقت برنامه ها و طرح های توسعه شهری و اسناد خروجی آن ها، بنیادی ترین ابزار شکل دهی شهرهای جدید بر اساس نظم و برنامه از پیش اندیشیده شده محسوب می شوند. با توجه به ماهیت وجودی شهرهای جدید، توجه و پایبندی به اسناد هدایت گرو جهت ساز توسعه شهری همچون دستورالعمل ها، ضوابط

ساخت و ساز شهری و... به عنوان مهم ترین خروجی های این برنامه ها و طرح ها، ضرورتی انکارناپذیر جهت انتظام بخشی به تحولات فضایی شهرهای جدید محسوب می شوند که مانند گذشته در دستور کار مجموعه شهرهای جدید قرار گرفته است.

■ برنامه پیاده سازی برنامه های برندینگ شهری در شهرهای جدید

یکی از راهکارهای مدیریت شهری در شهرهای جدید، برنامه ریزی جهت دستیابی به برندینگ شهری پایدار به منظور معرفی چهره شهر و افزایش قابلیت جذب گروه های مختلف ساکنان جدید، سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی است. برندسازی شهری یک راهبرد جامع و بلندمدت و ترکیبی از راهبرد توسعه اقتصادی شهر در کنار راهبرد توسعه شهری در شهرهای جدید است. از این رو توجه به برنامه های برندسازی شهری برای شهرهای جدید از محورهای مورد نظر شرکت عمران محسوب می شود. در این زمینه، برنامه ریزی برای پیوستن به شبکه شهرهای یادگیرنده، خلاق (صنایع دستی، هنرهای بومی، هنرهای رسانه ای، فیلم، طراحی، خوراک شناسی، ادبیات و موسیقی)، دوست دارنده (آب، کتاب و کودک) و شبکه خواهر شهرها می تواند نقش به سزایی در ارتقای اعتبار و خوشنامی شهرهای جدید در آینده بازی کند.

■ برنامه توسعه پژوهش های کاربردی و تقاضا محور در شهرهای جدید

تعریف دقیق و شفاف از جایگاه شهرهای جدید در توسعه کشور و حرکت به سوی شهرهایی برخوردار از پایداری و مناسبات صحیح و متناسب با ابعاد و ویژگی های ترسیم شده در اسناد فرادستی، نیازمند انجام مطالعات و پژوهش های کاربردی، کاربست دستاوردهای این پژوهش ها و بهره گیری از نوآوری در مدیریت و توسعه شهرهای جدید است. شرکت عمران شهرهای جدید با ایده ایجاد فرصت بهره برداری از آخرین تولیدات علمی به منظور پاسخگویی به نیازها و چالش های شهرهای جدید و با هدف ترغیب تولید و اشاعه دانش کاربردی در حوزه مسائل شهری شهرهای جدید برنامه توسعه پژوهش های تقاضا محور را با محوریت شورای پژوهشی در دستور کار خود قرار داده است. بر این اساس، این باور در شرکت عمران شهرهای جدید و شرکت های وابسته نهادینه شده است که جوابگویی به مسائل پیچیده محیط زیستی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و... جز با تکیه بر پیشوانه علمی میسر نخواهد بود.

■ برنامه هوشمند سازی فعالیت ها و مدیریت شهرهای جدید

سیستمی کردن فعالیت های شرکت عمران شهرهای جدید به خصوص در حوزه شهرسازی، فنی، اداری، واگذاری املاک و مستغلات و مالی و سایر حوزه های کاری برای کنترل، هماهنگی و برنامه ریزی جهت بهبود فعالیت ها، تعیین حوزه فناوری اطلاعات به عنوان متولی تهیه این برنامه در جهت لزوم هماهنگی و ارتباط امنیت سیستم های مورد استفاده و تعیین حوزه های فعالیتی و شرکت های تابعه به عنوان بهره برداران این سیستم ها، از مجموعه اقدامات برنامه هوشمند سازی فعالیت ها و مدیریت شهرهای جدید محسوب می شود.